No. 29. 1820.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 15 JULIJ.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTEREN der stad Breda, zijn van voornemen, op maandag den 31 Julij 1820, des middags ten twaalf ure, ten Stadhuize van Breda, in het openbaar, aan den minstinschrijvende aan te besteden:

1.º Het Opmaken en Herstellen der MUREN, WATERTRAPPEN en ZIJWANGEN, rondom de Stads Haven, met de Leverancie van de noodige Materialen.

2.º Het Opmaken en Herstellen van de BRUG bij den Gevangen Toren, met de Leverancie van het daartoe benoodigde.

Nadere onderrigting te bekomen ter Secretarije van Breda, alwaar de konditiën van Aanbesteding ter lezing liggen.

Breda den 6 julij 1820.

Ter ordonnantie van Burgemeesteren,
De Secretaris der Stad,
OUKOOP.

SPANJE.

MADRID den 28 Junij. De Generaal Quiroga, tot lid der vergadering der Cortes verkoren, is in deze stad aangekomen. Hij is door de inwoners met de meeste plegtigheid en met een algemeen vreugdegejuich ingehaald geworden, en heeft zich dadelijk naar het koninklijk paleis begeven, ten einde Z. M. zijne hulde aan te bieden. Men verzekert, dat de Koning hem op eene zeer minzame wijze heeft ontvangen. — De kerk van St. Maria de Arragon wordt thans voor de zittingen van de Cortes in gereedheid gebragt. Men verzekert steeds, dat dezelve zittingen den 9 zullen geopend worden en dat Z. M. de Koning al dadelijk den gevorderden eed aan de constitutie zal afleggen.

Men heeft het gerucht verspreid, als of zich op de grenzen van Gallicie en Portugal eene zoogenaamde apostolische Junta zoude hebben gevormd, welke de vestiging van het constitutioneel beheer in Spanje zoude tegenwerken. Volgens de Constitutionelen is dit gerucht van grond ontbloot. Twee à drie Bisschoppen zijn, volgens dezelve, naar Portugal gevlugt, om dat zij de constitutie niet hebben willen bezweren, doch zij hebben zich geenszins vereenigd. De troepen, welke de Junta van de Corunna naar de oevers van de Minho heeft gezonden, op het gerucht, dat zich aldaar volksvereenigingen vormden, hebben alles in rust gevonden. — Van de zijde der Anti-constitutionelen wil men het doen voorkomen, als of men pogingen zoude aanwenden, om op den dag, dat de vergadering der Cortes wordt geopend, onlusten te verwekken onder de bewoners der voorsteden van Madrid. De ze berigten vinden echter weinig geloof. — In Madrid is alles zeer rustig. De club Lorencini geeft thans geene aanleiding tot klagten en men verzekert, dat die van San Sebastiaan meer en meer Leden van eene voorzigtige en gematigde denkwijze bekomt.

FRANKRIJK.

PARIJS den 6 Julij. De redevoering van den Generaal Tarayre, in de Kamer der Gedeputeerden, geeft steeds aanleiding tot allerhande gesprekken. Zijne uitdrukking, dat het Gouvernement niet in staat zoude zijn, om het Rijk tegen buitenlandsche aanranding te beveiligen, als hebbende de liefde der natie verloren, wordt door de Ministeriëlen ten sterkste gegispt. De Anti liberalen gaan verder, en meenen, dat dergelijke uitdrukkingen geschikt zijn, om het misnoegen der menigte aantewakkeren en dat men middelen moest beramen, om de Gedeputeerden te beletten zich daarvan te bedienen. — De onpartijdigen meenen in dit alles een nieuw bewijs te ontdekken van de hoogte, waartoe de drift der partijen gekomen is; zij vleijen zich steeds, dat, bij de bijeenkomst van eene geheel vernieuwde, of volgens de bestaande wet aanmerkelijk vermeerderde Kamer der Gedeputeerden, het Ministerie zal voordragen die instellingen, welke bij het charter zijn beloofd en welke steeds ontbreken, doch welke de natie algemeen, wat men daar ook tegen zeggen moge, verlangt ingevoerd te zien; zij beschouwen deze instellingen als de beste middelen, om de woelingen der uiterste partijen te verijdelen en het algemeen vertrouwen te herstellen; en zij meenen, dat men zijn oordeel over den wezenlijken toestand van Frankrijk, en den invloed, welken men verwachten kan, dat deze verder op de natie zal hebben, moet opschorten tot de bijeenkomst dier nieuwe Kamer.

PARIJS den 8 Julij. Men verzekert thans, dat de Hertog Decazes morgen afscheid neemt van Z. M. den Koning en maandag naar Londen vertrekt. Hij heeft heden weder eene langdurige bijeenkomst gehad met den Hertog van Richelieu. — Zoo men verzekert, zoude hij kort na de Kroning herwaarts terug keeren.

De Generaal Donnadieu is weder in vrijheid gesteld. Een ministerieel blad verzekert, dat hij bij den Minister van oorlog, in tegenwoordigheid van verscheidene Generaals, heeft verklaard, dat bij het gehoor, 't welk de Hertog van Richelieu hem voor zijne gevangenis verleende, het onderhoud zeer levendig is geweest, doch, dat hij, tegen den President van het Ministerie sprekende, niet had vergeten, wat hij denzelven als Minister des Konings, nog wat hij aan het militair kleed, 't welk hij zelf droeg, verschuldigd was. — Men schijnt met deze verklaring genoegen te hebben genomen.

De heer François de Nantes heeft in de Kamer der Gedeputeerden eene redevoering gedaan over het thans bestaand stelzel van indirecte belastingen (vereenigde regten enz.) en hetzelve vergeleken met de stelzels, welke voorheen in Frankrijk bestonden en nu nog elders in Europa in wezen zijn. De slotsom zijner aanmerkingen komt daarop neder, dat het thans bestaande stelzel de laatstgenoemde verre overtreft.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 13 Julij. Bij onderscheiden besluiten zijn, door Z. M. gedaan de navolgende benoemingen:

Tot Opperschenker van Z. M., de baron *H. de Larreij* laatstelijk Opper-Hofmeester van H. K. H. de Prinses Douairière van Oranje Nassau.

Tot Kamerheeren van Z. M., de baron *M. L. d'Yvoi van Mijdrecht*, laatstelijk Kamerheer van wijlen H. K. H. de Prinses Douairière van Oranje Nassau; de graaf *Karel d'Argenteau*.

Jhr. *J. Huijssen van Kattendijke* en de graaf *Willem Bentink*, laatstelijk Kamerheeren van wijlen H. K. H. de Hertogínne Douairiere van Brunswijk Lunenburg.

— Tot Staatsraden in buitengewonen dienst: de heer *A. H. van Markel Bouwer*, de baron *M. de Beeckman*, de baron *A. P. R. C. van der Borch van Verwolde*, Jhr. *A. Hope*, en de baron *P. Straalman*.

Tot Referendarissen der eerste klasse: mr. *E. van Vredenburch*, laatstelijk Secretaris-generaal bij het voormalig ministerie van den Waterstaat en der Publieke Werken en de heer *J. P. J. Germain*, laatstelijk Commissaris bij het voorm. ministerie.

Tot Referendaris van de tweede klasse, mr. *C. J. van Assen*, Secretaris van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden.

Tot Consul-Generaal in het Rijk van Portugal en Algarven, en op het eiland Madera de Açorische eilanden, de heer *Pilaer*, Zr Ms. Consul, te Lissabon.

Tot Consul te Bremen, de heer *H. Duntze*, tot dus verre Vice-Consul aldaar.

— Tot Vrederegter van het kanton Ginneken (Noord Braband), de heer *J. T. J. van Beeck*, in plaats van den heer *B. S. J. Havermans*, op zijn verzoek ontslagen.

Gedurende de maanden julij, augustus en september 1820, presideert ter algemeene rekenkamer, de heer *P. J. van der Goes*, lid van dat kollegie.

's GRAVENHAGE den 12 julij. Heden is de heer Staatsraad Mr. *C. T. Elout*, gewezen Commissaris-Generaal des Konings in Neerlands Indie, zoo men verzekert, met eene zending van wegen het Gouvernement belast, naar Londen vertrokken.

's GRAVENHAGE den 9 Julij. Sedert eenige dagen is men hier in de Assendelfstraat bezig, met het afbreken van het prachtig hotel, gebouwd door wijlen den graaf *van Degenfeld-Schonburg*, gehuwd geweest met de gravin *van Nassau-Woudenberg*. Men verneemt, dat op dien grond eene fraaije kerk voor den R. C. Eeredienst, ter lengte van 120 voet zal gesticht, en dat, dadelijk na de afbraak, de fundamenten zullen gelegd worden; zullende gedurende dit jaar, die kerk nog tot zekere hoogte opgebouwd worden.

BRUSSEL den 11 Julij. De heer *Tarte*, een der zeven Advokaten, welke in de uitoefening hunner functiën zijn gesuspendeerd, is, bij gelegenheid, dat hij, in eene openbare audientie van het Geregtshof, eene der pleitende partijen een middel van verdediging aanwees, met den eersten President deswegens in eene woordewisseling geraakt, welke ten gevolge heeft gehad, dat genoemd Geregtshof denzelven den volgenden dag heeft veroordeeld tot eene gevangenis van twintig dagen en eene geldboete van vijftig franken, als hebbende hetzelve beleedigd. —

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

De heer *Tarte* heeft zich daar tegen verzet en zijne zaak is door zijnen broeder, den heer *Tarte* den oudsten, voorgedragen geworden. Op de conclusien echter van het openbaar Ministerie heeft het Geregtshof het geslagen vonnis bevestigd. Thans verneemt men, dat de heer *Tarte* zich ten dien aanzien in cassatie zal beroepen.

Men verneemt van de fransche grenzen, dat in de noordelijke departementen verscheidene personen, welke oproerige blaauwboekjes verspreidden en oproerige gesprekken hielden, in verzekerde bewaring zijn genomen. — De doortogt van engelsche couriers is thans te Calais zeer levendig; verscheidene zijn dezer dagen aldaar gepasseerd, welke naar Italie bestemd waren.

De heer Brialmot, schrijver van de *Echo*, beklaagd van onlusten en oneenigheden onder de menigte te hebben willen verwekken, is door het hof van assises van Zuid-Braband tot eene gevangenis van een jaar veroordeeld.

'S HERTOGENBOSCH den 12 Julij. De voorziening in cassatie, gedaan door *Henrica Johanna Haneveer*, huisvrouw van *Antonij Bastiaansen*, oud 32 jaren, geboren en woonachtig te Breda, zonder beroep, tegen het arrest van het hof van assises in deze provincie, uitgesproken den 24 junij ll. (zie ons N°. 27), waarbij dezelve is schuldig verklaard geworden aan de misdaad van *Vadermoord*, en dienvolgens veroordeeld tot de straffe des doods, te executeren op een schavot, door aan een wurgpaal gesteld en met de koorde gestraft te worden, dat er de dood na volgt, werd, bij arrest van het Hoog Geregtshof in 's Gravenhage, op den 8 dezer maand, gerejecteerd en de voormelde veroordeling bekwam alzoo kracht van gewijsde zaak.

Heden werd dan ook de veroordeelde aan de welverdiende straf overgegeven. Eene ontelbare menigte, van

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

bier en uit de omliggende plaatsen te zamen gevloeide menschen, was getuigen der strafoefening over eene misdaad, welke naauwelijks denkbaar voorkomt, terwijl het gevoel daarvan zich door eene diepe stilte deed opmerken.

Zoo verschrikkelijk als de misdaad was, nog verschrikkelijker was de wijze van denken en gevoelen, welke de voornoemde *Henrica Johanna Haneveer*, scheen te bezielen. Nimmer zeker kan de mensch onteerende misdaad van Vadermoord met omstandigheden gepaard zijn geweest, die zoodanig bedroevend bewijs opleveren, tot welken graad van boosheid de oorspronkelijk edele mensch kan vervallen, als in het geval waarvan wij spreken. Nimmer ook zag men (zoo wij wel onderrigt zijn:) eene halstarrigheid, katdunkenheid en ligtzinnigheid gelijk aan die, welke de misdadige, gedurende langen tijd na hare veroordeeling, deed opmerken, welke, ten minsten, elk die haar zag en hoorde, of van haar gedrag vernam, moest onderstellen.

Doch toen het beslissend oogenblik, waarin zij deze aarde verlaten en voor den eeuwigen, zoo onfeilbaren als regtvaardigen, regter der wereld verschijnen zoude, toen dit oogenblik begon te naderen, zag men weder het bewijs dat de schepper van het geheelal, die tevens de liefderijkste vader der menschen is, ook den diepst gevallenen, den hoogst misdadigen, niet verlaat wanneer hij, in den angst des doods, om vergiffenis en genade, bij hartelijke bekentenis van schuld, smeekt: maar denzelven het gerust stellend uitzigt op oneindige barmhartigheid opent.

In de zekerheid van eenen nabij zijnde dood en ondersteund door de volijverige zorg van eenen waardigen geestelijken, veranderde de geest gesteldheid der veroordeelde, nog tijdig genoeg, zoodanig dat zij met kalmte, gelatenheid en onderwerping het straftooneel betrad, alwaar zij het volk, uit eigene beweging, met eene bedaarde stem, toesprak en hare afschuwelijke misdaad beleed, aan het zelve, onder anderen, zeggende dat zij volgaarne de *geringe* straf dier misdaad ging ondergaan.

124ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

9de Lijst. No. 33951, een prijs van *f* 2500.

10de Lijst. No. 27632, 24134, ieder een prijs van *f* 1000.

11de Lijst. No. 11552, 9490, 2784, ieder een prijs van *f* 1000.

12de Lijst. No. 11772, een prijs van *f* 1000.

13de Lijst. No. 22617, 13319, ieder een prijs van *f* 1000. No. 23947, eene premie van *f* 5000.

De Directeur der Koninklijke Nederlandsche Loterij,
M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA, van den 14 Julij 1820.

		Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe		*f* 7:	90.
——— Rogge.	Oude / Nieuwe	5:	86.
——— Gerst (winter)		00:	00.
——— Boekwijt		6:	90.
——— Haver		3:	50.
Fijn Tarwe Meel (per Ned. pond.)		00:	25.
Grof ——— idem.		00:	12½.
Rogge Meel idem.		00:	00.
Boter idem.		00:	67½.
Aardappelen (per Amst. ton.)		00:	00.
1½ Ned. Pond Fijn Tarwe Brood		00:	12½.
De 1 — — Grof. idem.		00:	12½.
De 3 — — Rogge Brood		00:	25.
Het Ned. pond Rundvleesch		00:	50.
——— Kalfsvleesch		00:	55.
——— Schapenvleesch.		00:	60.
——— Versch Varkenvleesch		00:	60.
——— Gerookt idem		00:	90.
De 500 pond Hooi		11:	50.
——— Stroo (Rogge) 500 pond		00:	00.
Het 1000 Eiken Telhout		2:	40.
——— Doof Hout		11:	80.
De Kar Spaanders.		00:	00.
——— Struiken.		00:	00.
De 100 Mutsaard		2:	75.

(30 in 't last.)

ADVERTENTIEN.

BESTUUR van de REGISTRATIE en DOMEINEN.

De DIRECTEUR VAN DE REGISTRATIE EN DOMEINEN in de provincie Noord-Braband, maakt bij deze bekend, dat op den 24 Julij aanstaande, ten Raadhuize van *Zevenbergen*, des morgens ten negen ure zullen worden ingezet, en des namiddags van denzelfden dag, publiek en definitief worden verkocht, de navermelden DOMEIN GOEDEREN, breeder omschreven bij de daarvan geaffigeerde aanplakkings-billetten, en de konditien der verkooping welke ter lezing liggen ten huize van MARIA DE WIJS te *Oudenbosch*, ten huize van HENDRIK VAN DER PUT te *Zevenbergen*, ten kantore van den Ontvanger der Registratie en Domeinen te *Zevenbergen*, en ter Directie van de Registratie en Domeinen te *'s Hertogenbosch* als:

Het eerste perceel SCHORREN, van Prins Hendrik-Polder onder *Standaarbuiten*.

Een perceel BOUWLAND, gelegen in de gemeente *Standaarbuiten*.

Het 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 en 19 perceel DIJK, van het oud land, gelegen als voren.

Het 11, 12 en 13 perceel van de KEENENGORSEN, langs den Warrenhoek, gelegen als voren.

Het VEER om voetvolk over te zetten, van de *Fijnaart* en *Standaarbuiten* op *Gastel*, en visaversa met het VEERHUIS, STALLINGE, SCHUUR, HOF, BOOMGAARD en verdere daarbij behoorende Erven.

'S Hertogenbosch den 1 Julij 1820.

De Directeur voornoemd,
VAN HARENCARSPEL ECKHARDT.

BESTUUR van de REGISTRATIE en DOMEINEN.

De DIRECTEUR VAN DE REGISTRATIE EN DOMEINEN, in de Provincie Noord-Braband, maakt bij deze bekend, dat op den 31 Julij, 1 en 2 Augustus aanstaande, ten huize van den Kastelein WILLEM HOPPENBROUWERS te *Eindhoven*, des morgens om acht ure zullen worden ingezet, en des namiddags van dezelfde dagen, publiek en definitief worden verkocht, de navermelden DOMEIN GOEDEREN, breeder omschreven bij de daarvan geaffigeerde aanplakkings-billetten, en de konditien der verkooping, welke ter lezing liggen ten Raadhuize van *Eindhoven*, *Helmond* en *Asten*, ten kantore van den Ontvanger der Registratie en Domeinen te *Eindhoven*, benevens ter Directie van de Registratie en Domeinen, te *'s Hertogenbosch*.

Op den 31 Julij 1820.

Drie percelen HOF, gelegen onder de gemeente *Eindhoven*.

Een perceel WEILAND, gelegen in de gemeente van *Stratum*.

Een perceel ongecultiveerde GROND, gelegen als voor.

Vijf percelen WEILAND, gelegen onder de gemeente van *Gastel*.

Een perceel BOUW- en WEILAND, gelegen als voor.

Een perceel BOUWLAND, gelegen als voor.

Een perceel SCHAARBOSCH, gelegen onder de gemeente van *Woensel*.

Veertien percelen BOUWLAND, gelegen als voor.

Elf percelen WEILAND, gelegen als voor.

Op den 1 Augustus 1820.

Twee percelen SCHAARBOSCH, gelegen onder de gemeente *Strijp*.

Zes percelen BOUWLAND, gelegen als voor.

Een perceel WEILAND, gelegen als voor.

Twee Percelen BOUWLAND, gelegen onder de gemeente *Zeelst*.

Een perceel BOUW- en WEILAND, liggende in negen stukken, onder de gemeente van *Badel*.

Een perceel SCHAARBOSCH, gelegen als voor.

Een perceel HEIDE, gelegen als voor.

Acht percelen BOUWLAND, gelegen als voor.

Zes percelen WEILAND, gelegen als voor.

Een perceel HEIDE, gelegen onder de gemeente van *Sterksel*.

Drie percelen MASTBOSCH, leggende onder de gemeente van *Badel*.

Een perceel HEIDE, gelegen als voor.

Een perceel HOF, gelegen als voor.

Op den 2 Augustus 1820.

Een BOSCH, genaamd het Cramendonksche Bosch, gelegen onder de gemeente van *Soerendonk*.

Eene BOUWHOEVE, genaamd de Cramendonksche HOEVE, met aanhoorende LANDERIJEN, staande en gelegen als voor.

Twee percelen WEILAND, gelegen als voor.

Een perceel BOUW- en WEILAND, gelegen onder de gemeente van *Aarle Rixtel*.

Vijf percelen BOUWLAND, gelegen als voor.

Twee percelen SCHAARBOSCH, gelegen onder de gemeente van *Mierlo*.

Een perceel SCHAARBOSCH, gelegen onder de gemeente van *Tongelre*.

Drie percelen BOUWLAND, gelegen als voor.

Een honderd voeder TURF, jaarlijks te steken of te maken, uit het huis Ven in de Heide der Gemeente van *Heeze*.

's Hertogenbosch den 8 Julij 1820.

De Directeur voornoemd,
VAN HARENCARSPEL ECKHARDT.

*** Bij de Wed. J. ALLART & COMP., Boekverkoopers in 's Hage, zijn van de pers gekomen, en alomme bij de Boekverkoopers verkrijgbaar:

I. *Plegtigheden bij de stichting van een nieuw Kerkgebouw te Prinsenhage*, door N VAN PELLEKOM, *Predikant aldaar*. Bestaande in des auteurs *aanspraak bij het leggen van den eersten steen der nieuwe Kerk. In zijne aanspraak aan de Gemeente bij de laatste bijeenkomst in hare vorige vergaderplaats; en zijne leerrede bij de eerste Godsdienstoefening in de nieuwe Kerk.* Met eene gegraveerde tijtel, waarop tot een vignet de Nieuwe Kerk en hare bij gebouwen, naar 't leven zijn afgebeeld; mede te bekomen bij W. VAN BERGEN & COMP. Boekverkoopers te Breda.

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

II. *Tooneelen* en *Mengel Poëzij* door A. BEELOO, onder de dichtstukken in dezen bundel bevinden zich: *de lof van Pieter Adriaanszoon van der Werff. Herinneringen bij het slot van het jaar 1815. Het Graf. De Genius der Menschheid. Ossian. Verwisseling*; Benevens anderen en eindelijk: *Numitor* en *Amulius*, *Treurspel in vijf bedrijven*; op best schrijfpapier met eene gegraveerde tijtel.

III. *De Buitenman*, uitgegeven door J. F. SERRURIER, n.° 4. inhoudende: *De vrijheid van de Drukpers. Particuliere audientie van een Afrikaansch Vorst. Krachtig middel om de woeste gronden te doen verminderen. Het gieten van bloeijende Vruchtboomen en bloesems. Iets zonder toepassing. Nieuwerwetsche Haver. Antwoorden aan den Red. van Euphonia*, en *Antwoord op eenige brieven.*

*** Bij W. VAN BERGEN & Comp te Breda, is van de Pers gekomen en alomme verzonden;

1°. Het *eerste deel* van de GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK, door A. YPEIJ, *Doctor en Hoogleeraar der Godgeleerdheid te Groningen*, en J. J. DERMOUT, *Secretaris van de algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk*, en Predikant te 's *Gravenhage*; prijs bij inteekening *f* 7 : 10 cs., en buiten inteekening *f* 8 : 50 cs. Daar de geleerde en oordeelkundige schrijvers, door de vergunning van Z. E. den *Directeur-generaal voor de zaken der Hervormde Kerk*, den toegang gehad hebben tot oude *archiven*, oorkonden, en andere echte geschiedkundige bronnen, welke voorheen voor velen gesloten waren, achten de Uitgevers het onnoodig, iets tot aanprijzing te zeggen van een werk, waarin men vele historische bijzonderheden naauwkeurig en volledig bij elkander vindt, welke men overal elders, te vergeefs zoeken zal, en die over de geschiedenis der Hervormde Kerk een nieuw licht verspreiden.

2°. DE TWEE VRIENDEN, naar het Hoogduitsch van AUGUST LAFONTAINE, eerste deel à *f* 2 - 8 - Het tweede en laatste deel dezer uitmuntende Roman, is bijna afgedrukt, en zal binnen kort verzonden worden.

*** Bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alléén gekwalificeerd Kollekteur der Koninklijke Nederlandsche Loterij, te Breda, in wiens kollekte nu weder in de 2de klasse, de premie van den kapitalen prijs van *f* 25000 is gevallen, zijn, geheele en gedeelten van loten, zoo in koop als huur, prijs courant te bekomen. De trekking der 3de klasse begint den 31 julij aanstaande.

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.